

A BIZOTTSÁG 557/2013/EU RENDELETE

(2013. június 17.)

az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizalmas adatokhoz való tudományos célú hozzáférés tekintetében történő végrehajtásáról és a 831/2002/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 23. cikkére,

tekintettel az európai adatvédelmi biztos véleményére,

mivel:

- (1) A 223/2009/EK rendelet megállapítja az európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és közzétételének jogi keretét, beleértve a bizalmas adatok védelmére és az azokhoz való hozzáférésre vonatkozó általános rendelkezéseket is.
- (2) Az európai statisztikák céljára gyűjtött adatok hasznosságát maximalizálni kell, többek között a kutatók bizalmas adatokhoz való tudományos célú hozzáféréseinek javítása által.
- (3) Sok, a gazdasági, szociális, környezeti és politikai tudományok területén felmerült kérdést csak mélyreható elemzést lehetővé tévő, releváns és részletes adatok alapján lehet megfelelő módon megválaszolni. A kutatás céljára rendelkezésre álló részletes információk minősége és időszerűsége ebben az összefüggésben a társadalom tudományos alapú megértésének és irányításának fontos összetevőjévé vált.
- (4) Ezért a tudományos haladás érdekében végzett elemzések céljára a kutatói közösségnek szélesebb körű hozzáférést kell élveznie az európai statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és közzétételéhez felhasznált bizalmas adatokhoz, a bizalmas statisztikai adatok esetében megkövetelt magas szintű védelem sérelme nélkül.
- (5) Azok a testületek, amelyek a társadalmi és politikai szempontból releváns területeken végzett tudományos kutatás érdekében történő adathozzáférés előmozdítása és biztosítása érdekében tevékenykednek, hozzájárulhatnak a bizalmas adatok tudományos célú közzétételének folyamatához, ezáltal javítva a bizalmas adatokhoz való hozzáférést.
- (6) A kockázatkezelés oldaláról történő megközelítés lehet a leghatékonyabb modell annak érdekében, hogy a bizalmas adatok szélesebb köre álljon rendelkezésre tudományos célokra, a válaszadók és a statisztikai egységek bizalmas jellegének megóvása mellett.
- (7) A bizalmas adatok fizikai és logikai védelmét szabályozási, adminisztratív, technikai és szervezeti intézkedések útján kell biztosítani. Ezek az intézkedések nem lehetnek olyan mértékűek, hogy korlátozzák a tudományos kutatás célját szolgáló adatok felhasználhatóságát.
- (8) Ebből a célból – összhangban a 223/2009/EK rendelettel – a tagállamok és a Bizottság megteszik a megfelelő intézkedéseket, hogy megakadályozzák és szankcionálják a statisztikai adatok bizalmas kezelésének esetleges megsértését.
- (9) Ez a rendelet különösen a magán- és a családi élet, valamint a személyes adatok védelmének teljes mértékű tiszteletben tartását (az Európai Unió alapjogi chartájának 7. és 8. cikke) szavatolja.
- (10) Ez a rendelet a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾, valamint a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ sérelme nélkül alkalmazandó.
- (11) Ez a rendelet a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ és a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban való részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ sérelme nélkül alkalmazandó.

⁽²⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.⁽³⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 41., 2003.2.14., 26. o.⁽⁵⁾ HL L 264., 2006.9.25., 13. o.⁽¹⁾ HL L 87., 2009.3.31., 164. o.

- (12) A bizalmas adatokhoz való tudományos célú hozzáférés tekintetében a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2002. május 17-i 831/2002/EK bizottsági rendeletet ⁽¹⁾ hatályon kívül kell helyezni.
- (13) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban állnak az európai statisztikai rendszer bizottságának (ESR-bizottság) véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

E rendelet megállapítja azokat a feltételeket, amelyek mellett a statisztikai analízis és tudományos felhasználás céljából engedélyezni lehet a Bizottság (Eurostat) részére továbbított bizalmas adatokhoz való hozzáférést, valamint megállapítja a Bizottság (Eurostat) és a nemzeti statisztikai hatóságok között e hozzáférés megkönnyítése érdekében folytatott együttműködés szabályait.

2. cikk

Fogalm meghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő meghatározások érvényesek:

1. „tudományos célból felhasznált bizalmas adatok”: olyan adatok, amelyek kizárólag a statisztikai egység közvetett azonosítását teszik lehetővé, legyen szó akár biztonságai célú, akár tudományos célú fájlok felhasználásáról;
2. „biztonsági célú fájlok”: olyan, tudományos célból felhasznált bizalmas adatok, amelyek esetében nem alkalmazták a statisztikai célú felfedhetőség ellenőrzésének további módszereit;
3. „tudományos célú fájlok”: olyan, tudományos célból felhasznált bizalmas adatok, amelyek esetében a statisztikai felfedhetőségre vonatkozó ellenőrzés módszereit alkalmazták annak érdekében, hogy – összhangban a jelenlegi bevált gyakorlattal – a statisztikai egység azonosításának kockázatát megfelelő szintre csökkentsék;
4. „a statisztikai célú felfedhetőség ellenőrzésének módszerei”: olyan módszerek, amelyek csökkentik a statisztikai egységekre vonatkozó információk felfedésének kockázatát, rendszerint a kibocsátott adatmennyiség korlátozása vagy az adat módosítása révén;
5. „hozzáférést biztosító létesítmény”: az a fizikai vagy virtuális környezet és annak szervezeti háttere, ahol tudományos célokra biztosított a bizalmas adatokhoz való hozzáférés;
6. „nemzeti statisztikai hatóságok”: a nemzeti statisztikai intézetek, valamint az egyes tagállamokban az európai statisztikák fejlesztéséért, előállításáért és közzétételéért felelős más nemzeti hatóságok, amelyeket a 223/2009/EK rendelettel összhangban jelöltek ki.

3. cikk

Általános elvek

A Bizottság (Eurostat) tudományos célokra hozzáférést biztosíthat 223/2009/EK rendelet 1. cikke értelmében az európai statisztikák fejlesztése, előállítása és közzététele céljából tulajdonában álló bizalmas adatokhoz, az alábbi feltételek teljesülése mellett:

- a) a hozzáférést elismert kutatási egység kéri;
- b) megfelelő kutatási javaslatot nyújtottak be;
- c) megjelölték a tudományos célokra felhasználandó bizalmas adatok kért típusát;
- d) a hozzáférést vagy a Bizottság (Eurostat), vagy a Bizottság (Eurostat) által akkreditált más, hozzáférést biztosító létesítmény biztosítja;
- e) az adatot biztosító érintett nemzeti statisztikai hatóság megadta jóváhagyását.

4. cikk

Kutatási egységek

(1) A kutatási egységek elismerése az alábbiakra vonatkozó kritériumokon alapul:

- a) az egység célja; az egység céljának értékelését az egység alapszabálya, küldetése vagy más szándéknyilatkozata alapján kell végezni; az egység céljai között szerepelnie kell a kutatásnak is;
- b) az egység hírneve vagy tekintélye a minőségi kutatás terén, amelynek eredményeit nyilvánosan hozzáférhetővé teszi; az egység kutatási projekteiben szerzett tapasztalatának értékelését többek között az egység publikációiról rendelkezésre álló listák és azon kutatási projektek alapján végzik, amelyekben az egység részt vett;
- c) a kutatást érintő belső szervezeti rendelkezések; a kutatási egység a kutatásra koncentrálni független, jogi személyiséggel rendelkező szervezet vagy egy szervezeten belüli kutatási osztály; a kutatási egységnek függetlennek, a tudományos következtetések megfogalmazásakor önállóan kell lennie, és el kell különülnie azon testület politikai területeitől, amelyhez tartozik;
- d) az adatbiztonság biztosítása érdekében rendelkezésre álló biztosítékok; a kutatási egység teljesíti az adatbiztonságot szavatoló műszaki és infrastrukturális követelményeket.

(2) A kutatási egység megfelelően kijelölt képviselője titoktartási kötelezettségvállalást ír alá, amely az egység minden tudományos célokra felhasznált bizalmas adathoz hozzáférő kutatójára nézve kötelező, és amely meghatározza a hozzáférés feltételeit, a kutatók kötelezettségeit, a statisztikai adatok bizalmaságának tiszteletben tartása érdekében hozott intézkedéseket és e kötelezettségek megsértése esetében alkalmazandó szankciókat.

⁽¹⁾ HL L 133., 2002.5.18., 7. o.

(3) A Bizottság (Eurostat) – az ESR-bizottsággal együttműködve – iránymutatásokat, köztük a 4. cikk (2) bekezdésében említett titoktartási kötelezettségvállalást dolgoz ki a kutatási egységek értékelése céljából. A Bizottság (Eurostat) kellően indokolt esetben – az ESR-bizottság által jóváhagyott eljárási szabályoknak megfelelően – aktualizálja az iránymutatásokat.

(4) A kutatási egységek értékeléséről szóló jelentéseket a nemzeti statisztikai hatóságok számára hozzáférhetővé teszik.

(5) A Bizottság (Eurostat) karbantartja és honlapján közzéteszi az elismert kutatási egységek naprakész listáját.

(6) A Bizottság (Eurostat) rendszeresen újraértékeli a listán szereplő kutatási egységeket.

5. cikk

Kutatási javaslat

(1) A kutatási javaslat az alábbiakat jelöli meg kellő részletességgel:

- a) a kutatás törvényes célja;
- b) magyarázat arra vonatkozóan, hogy ez a cél nem bizalmas adatok felhasználásával miért nem teljesíthető;
- c) a hozzáférést kérelmező egység;
- d) az egyes kutatók, akik hozzáférnek az adatokhoz;
- e) az alkalmazni kívánt, hozzáférést biztosító létesítmények;
- f) azon adatkészletek és elemzésük módszerei, amelyekhez hozzáférést kérnek, valamint
- g) a megjelentetésre vagy egyéb közzétételre szánt kutatás tervezett eredménye.

(2) A kutatási javaslatához az adatokhoz hozzáférő kutatók által aláírt egyéni titoktartási nyilatkozatokat mellékelnek.

(3) A Bizottság (Eurostat) – az ESR-bizottsággal együttműködve – iránymutatásokat dolgoz ki a kutatási javaslatok értékelése céljából. A Bizottság (Eurostat) kellően indokolt esetben az ESR-bizottság által jóváhagyott eljárási szabályoknak megfelelően aktualizálja az iránymutatásokat.

(4) A kutatási javaslatok elemzéséről készült jelentéseket azon nemzeti statisztikai hatóságok rendelkezésére kell bocsátani, amelyek az érintett bizalmas adatokat továbbították a Bizottság (Eurostat) számára.

6. cikk

A nemzeti statisztikai hatóságok álláspontja

(1) Minden kutatási javaslat esetében az adatokhoz való hozzáférés biztosítását megelőzően ki kell kérni az érintett bizalmas adatokat továbbító nemzeti statisztikai hatóság jóváhagyását. A nemzeti statisztikai hatóság a kutatási javaslat értékeléséről szóló megfelelő jelentés kézhezvételétől számított négy héten belül benyújtja álláspontját az Eurostathoz.

(2) Az érintett bizalmas adatokat továbbító nemzeti statisztikai hatóságok és a Bizottság (Eurostat) lehetőség szerint hozzájárulnak a konzultációs eljárás egyszerűsítéséhez és időszerrűségének javításához.

7. cikk

Bizalmas adatok tudományos célú felhasználása

(1) A biztonsági célú fájlokhoz abban az esetben biztosítható hozzáférés, ha a kutatás eredményeit csak akkor teszik közzé, ha meggyőződtek róla, hogy az nem fed fel bizalmas adatokat. A biztonsági célú fájlokhoz csak a Bizottság (Eurostat) hozzáférést biztosító létesítményein belül, illetve más, a Bizottság (Eurostat) által kimondottan erre a célra akkreditált hozzáférést biztosító létesítményeken belül lehet hozzáférést biztosítani.

(2) A tudományos célú fájlokhoz abban az esetben biztosítható hozzáférés, amennyiben a hozzáférést kérelmező kutatási egység meghozta a megfelelő biztonsági intézkedéseket. A Bizottság (Eurostat) közzéteszi a szükséges biztonsági intézkedésekre vonatkozó információkat.

(3) A nemzeti statisztikai hatóságokkal együttműködve a Bizottság (Eurostat) kutatási felhasználás céljából adatkészleteket készít a tudományos célból felhasznált bizalmas adatok különféle típusai számára. Kutatási célból készített adatkészlet esetében a Bizottság (Eurostat) és a nemzeti statisztikai hatóságok számításba veszik a bizalmas adatok jogellenes nyilvánosságra hozatalának kockázatát és hatását.

8. cikk

Hozzáférést biztosító létesítmények

(1) A bizalmas adatokhoz való tudományos célú hozzáférést a Bizottság (Eurostat) által akkreditált, hozzáférést biztosító létesítmények útján biztosíthatják.

(2) A hozzáférést biztosító létesítményt a nemzeti statisztikai hatóságokon belül kell kijelölni. A hozzáférést biztosító létesítmények kivételes esetben – az érintett adatokat átadó nemzeti statisztikai hatóságok kifejezett előzetes jóváhagyását követően – a nemzeti statisztikai hatóságokon kívül is elhelyezhetők.

(3) A hozzáférést biztosító létesítmények akkreditálása olyan kritériumokon alapul, amelyek a hozzáférést biztosító létesítmény céljára, a létesítmény szervezeti felépítésére, valamint az adatbiztonság és adatgazdálkodás szabványaira vonatkoznak.

(4) A Bizottság (Eurostat) – az ESR-bizottsággal együttműködve – iránymutatásokat dolgoz ki a hozzáférést biztosító létesítmények értékelése céljából. A Bizottság (Eurostat) kellően indokolt esetben az ESR-bizottság által jóváhagyott eljárási szabályoknak megfelelően aktualizálja az iránymutatásokat.

(5) A hozzáférést biztosító létesítmények értékeléséről szóló jelentéseket a nemzeti statisztikai hatóságok számára hozzáférhetővé kell tenni. A jelentések tartalmazzák azon bizalmas adatok típusára vonatkozó ajánlást, amelyekhez a hozzáférést

biztosító létesítmény hozzáférést biztosíthat. A Bizottság (Eurostat) a hozzáférést biztosító létesítmény akkreditálását megelőzően tanácsot kér az ESR-bizottságtól.

(6) A hozzáférést biztosító létesítmény vagy a hozzáférést biztosító létesítményt befogadó szervezet megfelelően kijelölt képviselője és a Bizottság (Eurostat) szerződést írnak alá, amely a bizalmas adatok védelmének tiszteletben tartása és a szervezeti intézkedések tekintetében meghatározza a hozzáférést biztosító létesítmény kötelezettségeit. A Bizottságot (Eurostat) rendszeresen tájékoztatni kell a hozzáférést biztosító létesítmény által végzett tevékenységekről.

(7) A Bizottság (Eurostat) karbantartja és honlapján közzéteszi az akkreditált, hozzáférést biztosító létesítmények listáját.

9. cikk

Szervezési kérdések

(1) A Bizottság (Eurostat) rendszeresen tájékoztatja az ESR-bizottságot az adminisztratív, technikai és szervezeti intézkedésekről, amelyeket a bizalmas adatok fizikai és logikai védelmének biztosítása érdekében vagy abból a célból hozott meg, hogy a jogellenes nyilvánosságra hozatal vagy a hozzáférésnek az engedélyezett céltól eltérő bármely felhasználásának kockázatát figyelemmel kísérje és megakadályozza.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2013. június 17-én.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO

(2) A Bizottság (Eurostat) honlapján közzéteszi az alábbiakat:

- a) iránymutatások a kutatási egységek, a kutatási javaslatok és a hozzáférést biztosító létesítmények értékelésére;
- b) az elismert kutatási egységek listája;
- c) az akkreditált, hozzáférést biztosító létesítmények listája;
- d) a kutatási célból felhasznált adatkészletek listája a vonatkozó dokumentációval és a hozzáférés rendelkezésre álló módjával.

10. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 831/2002/EK rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre való hivatkozásokat erre a rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni.

11. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.